

Vergaderjaar 2024–2025

23 645

Openbaar vervoer

Nr. 829

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN INFRASTRUCTUUR EN WATERSTAAT

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 8 oktober 2024

De rederijen van de Vervoerconcessie Waddenveren West, B.V. Terschellinger Stoomboot Maatschappij (hierna: TSM) en de Vervoerconcessie Waddenveren Oost, Wagenborg Passagiersdiensten B.V. (hierna: WPD), hebben de vervoerplannen voor 2025 bij mij ingediend (respectievelijk bijlage 1 en 2). Als concessieverlener dient het Ministerie van IenW te besluiten in hoeverre het instemt met deze vervoerplannen. Met deze brief informeert mijn ministerie uw Kamer hierover.

Vervoerplannen 2025 TSM en WPD

Allereerst worden hieronder de belangrijkste wijzigingen ten opzichte van 2024 beschreven.

Tarieven

De tarieven van beide rederijen worden in 2025 met 4,0% verhoogd. De voorgestelde tariefstijging komt overeen met maximumtariefniveau voor 2025, deze wordt jaarlijks door mijn ministerie volgens de eisen van de concessies vastgesteld.

Dienstregeling

De dienstregeling 2025 van TSM bevat minder afvaarten dan in 2024, omdat er sprake is van structurele onderbezetting op een aantal afvaarten die nu nog wel in de dienstregeling opgenomen zijn. Het gaat vooral om minder afvaarten van beide sneldiensten en van de veerdienst naar Terschelling. Consumentenorganisaties en Decentrale Overheden hebben hun zorgen geuit over de gevolgen van het lagere aantal afvaarten voor de passagiers en de leefbaarheid van de eilanden. TSM heeft naar aanleiding van deze zorgen meer afvaarten behouden dan in het concept vervoerplan en geeft voor de overige afvaarten aan dat schrappen nodig is om financieel gezond te blijven. Ook duurzaamheidsoverwegingen

spelen hierbij een rol. Mijn ministerie heeft begrip voor de zorgen van de betrokkenen, maar begrijpt ook de redenen van TSM. Daarnaast is het goed om te noemen dat TSM ondanks de aanpassing van de dienstregeling aan de concessie blijft voldoen.

De dienstregeling van WPD wordt voortgezet in lijn met het advies vanuit de evaluatie van de vijfkwartiersdienstregeling Ameland.¹ Dat betekent dat er met één schip zes keer per dag per richting wordt gevaren op basis van een vijfkwartiersdienstregeling en dat er met een tweede schip wordt gevaren afhankelijk van de waterstand tot vijf keer per dag. De dienstregeling is na afstemming met de adviesorganen en de bus vervoerder licht gewijzigd, zodat een betere aansluiting op het OV naar Leeuwarden mogelijk is en reizigers makkelijker met het OV verder kunnen reizen. De dienstregeling tussen Lauwersoog en Schiermonnikoog is ongewijzigd ten opzichte van 2024.

Overige wijzigingen TSM

De belangrijkste wijzigingen bij TSM bestaan uit het verduurzamen van de brandstof waarop de schepen varen en het vereenvoudigen van het sneldiensttarief.

TSM zal volgens het vervoerplan vanaf 2025 beide snelboten laten varen op een nieuwe, schonere brandstof. Recentelijk heeft TSM mijn Ministerie laten weten dat zij de kans zag deze verduurzamingsmaatregel naar voren te halen: de snelboten varen nu al op de schonere brandstof. Inmiddels varen binnen de reguliere veerdienst de Ms Friesland en Ms Vlieland hier ook op. Om geen risico te nemen voor de continuïteit schakelt TSM hier stapsgewijs op over. Het Ministerie vindt deze vorm van verduurzaming een goede ontwikkeling.

TSM versimpelt daarnaast het tarief voor de sneldienst. Momenteel is dat gebaseerd op het huidige winter-basistarief plus de sneldiensttoeslag. Dit geeft in de zomer verwarring bij de passagiers en daarom zal TSM vanaf 2025 het tarief van de sneldienst in de zomer baseren op het hogere zomertarief van de veerboot. Zodoende worden reizigers niet meer geconfronteerd met kleine prijsverschillen die weinig uitlegbaar zijn. Om de wijziging omzetneutraal te laten verlopen, verlaagt TSM de verhoging voor personen op populaire afvaarttijden tijdens de zomerdienstregeling van 3,4% naar 2,7%. Hiermee voldoet TSM aan de eisen uit de concessie.

Overige wijzigingen WPD

Ook WPD benoemt verschillende wijzigingen voor 2025.

In 2024 heeft WPD het reserveren voor personen, fietsen en motoren ingevoerd op de veerdiensten. Het havenkantoor op Schiermonnikoog wordt samen met de revitalisatie van het haventerrein aangepakt en voorzien van toegangspoortjes, zodat ook hier toegangscontrole uitgevoerd kan worden en de logistiek verbetert. Het Ministerie ziet reserveren als een verbetering, waarbij wel rekening gehouden moet worden met eilanders: zij zijn afhankelijk van de veerverbinding en het is van belang dat er genoeg ruimte voor hen is, mocht een last minute overtocht nodig zijn.

WPD gaat daarnaast in 2025 verder met het vervoersconcept, dat een beeld geeft van hoe het vervoer van en naar Schiermonnikoog en Ameland er in de toekomst uit kan zien. Het doel voor 2025 is om hier een

¹ Tweede Kamer, vergaderjaar 2022–2023, 31 409, nr. 461

verdere richting voor te bepalen. Naar verwachting wordt er dan ook een architect gecontracteerd om schepen te ontwerpen. Om het level playing field tijdens de aanbesteding van de nieuwe concessies te borgen, overlegt WPD in dit traject met de concessieverlener.

Daarnaast wil WPD, los van de al bestaande overlegstructuren, initiatieven die ervoor zorgen dat eilandbewoners en eilandgemeenten meer betrokken kunnen worden bij besluitvorming die hun dagelijks leven beïnvloedt gaan ontwikkelen. Het Ministerie denkt dat het waardevol is om de afstemming met betrokkenen te verbeteren en moedigt dit aan.

Instemming vervoerplannen TSM en WPD 2025

Het ministerie heeft besloten in te stemmen met beide vervoerplannen. Beiden voldoen aan de eisen uit de vervoersconcessies en zijn door de rederijen voorgelegd aan de consumentenorganisaties en decentrale overheden. De rederijen hebben daarbij de zienswijzen en adviezen van deze partijen overgenomen, of hebben duidelijk aangegeven waarom zij hiervan af zijn geweken. Teksten in de vervoerplannen die geen betrekking hebben op de eisen uit de concessies heeft mijn Ministerie enkel ter kennisgeving aangenomen.

De Staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat,
Ch.A. Jansen